

РЕЦЕНЗИЯ

за научна конференция

ХІІ Академичен форум „Интегрална музикална теория”

***Жанрът в пътя на музиката* – 11-12 ноември 2025 г.**

от проф. д-р Александър Василенко, декан на ТКДФ

Научната конференция „Академичен форум „Интегрална музикална теория” 12/2025: *Жанрът в пътя на музиката* (11-12.11.2025 г.), организирана от катедра „Теория на музиката” при Теоретико-композиторския и диригентски факултет на НМА „Проф. Панчо Владигеров”, за четвърта поредна година след възстановяването на присъствената си конферентна форма се разкри като *лакмус* за равнището на творческите и образователни процеси, протичащи във факултета, респективно в катедрите „Теория на музиката” и „История на музиката и етномузикология”, чиито представители – преподаватели и докторанти – взеха участие в нея.

Тазгодишното издание на форума бе посветено на 70-годишнината на нашия уважаван колега, изтъкнат учен и дългогодишен преподавател в катедра „Теория на музиката” – проф. д. изк. Томи Кърклиясийски. Тематичната насоченост към *музикалния жанр*, дълбоко свързана с неговите научни и педагогически приноси, обедини участници от различни образователни и научни институции в България – НМА „Проф. Панчо Владигеров”, Института за изследване на изкуствата при БАН,

Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий”, както и представители на водещи европейски висши училища, сред които Московската държавна консерватория „П. И. Чайковски”, Страсбургския университет и Консерваторията Бур-ла-Рен във Франция.

В рамките на двата видими – конферентни – дни, на които имах възможността да присъствам, Академичният форум „Интегрална музикална теория” напълно и категорично постигна основната си цел: създаване на възможности и предпоставки за професионална комуникация между представители на музикално-академичната общност на национално и международно ниво в областите музикална история, теория, педагогика, изпълнителство и технологии, както и за обмен на работещи образователни практики. Конференцията предизвика широк професионален и обществен интерес – факт, който считам за особено радостен и който се прояви в активната дискуссионна атмосфера през цялото ѝ протичане, която провокира разнообразни гледни точки и резонанси върху разглежданите теми както сред преките участници, така и сред гостите на събитието – колеги-преподаватели и студенти от НМА и от други висши училища в страната.

Особено впечатляващ акцент в програмата беше представянето на новата книга на проф. д. н. Марияна Булева – **„За музикалната теория: специфика, изследователски процес, методология”**. Форумът бе удостоен с честта да бъде домакин на това значимо събитие, което събра колеги, студенти и гости в едно вдъхновяващо пространство за идеи, научен обмен и признание към фундаменталния научен принос на авторката.

Решението на редакционния екип за предварително събиране, редактиране и отпечатване на докладите от конференцията с оглед сборникът

да бъде представен по време на самото събитие считам за особено ценен и стратегически ход. Това превърна форума в поле на по-свободен и гъвкав диалог, позволявайки по-комуникативни и приложно-творчески форми на презентиране на текстовете – ефект, който смятам, че бе постигнат в забележителна степен. Следва да се подчертае, че по този начин творческият екип на конференцията за четвърти пореден път реализира практика, напълно съответстваща на утвърдените международни стандарти. Но ако иниципирането на тази практика през 2022 година се вписа в академичния живот като съзидателна пост-Ковид реакция и по-скоро беше резултат от стечение на обстоятелствата, настоящото издание на форума показва концептуална стройност, осъзнатост и зрелост, които в голяма степен се дължат на ръководството на цялостния проект „Интегрална музикална теория“ – от идеята и популяризацията ѝ през събирането и работата върху текстовете до издаването на сборника и провеждането на конференцията. За първа година тази сериозна отговорност беше поета от доц. д-р Надежда Тодорова-Радева – ръководител и на двата проекта за научна и художественотворческа дейност, организатор на конференцията, съставител на сборника и редактор на част от материалите в него. Тя не само защити постигнатото в годините ниво, но и съумя да го надгради в организационен и съдържателен план. Сборникът с материали от конференцията, материализиращ резултатите от тази проследима приемственост в квалифицираната и разгърната във времето творческа и организационна работа на редакционната колегия е реализирана на високо научно и художествено ниво, а в съдържателен аспект подчинеността на единен смислов фокус, тематичната връзка и резонансите между включените

доклади го превръщат в ценен източник на знание за универсалния и фундаментален художествен и културен феномен – *жанра*. Израз на приемствеността в събитието „Интегрална музикална теория“ беше и активната подкрепа и участие на проф. д-р Снежина Врангова като водеща на всички заседания. Нейното умение да създава тематични връзки между докладите, да очертава научни перспективи и да открива нови хоризонти пред младите изследователи даде силната духовна енергия на форума. Трудовете на проф. д.изк. Томи Кърклияски, които стояха пред погледа на всички присъстващи в залата, символизираха пътя, проправен през годините и отворен към бъдещето:

Автор на снимката: Весела Илкова

Като значим принос към безупречното протичане на конференцията трябва да се отбележи и високото качество на техническото ѝ обезпечаване – заслуга на проф. д-р Павел Стефанов и студентите от специалност „Звукорежисура“.

Обективната оценка на Академичен форум „Интегрална музикална теория“ 12/2025: *Жанрът в пътя на музиката* показва, че поставените априори цели са изпълнени на едно изключително високо ниво. Считам, че постигнатият резултат – създаването на пространство за творческа изява и обсъждане на широк кръг проблеми, свързани с творческата, преподавателската и научноизследователската работа в отделните музикалнотеоретични области и тяхното интердисциплинарно взаимодействие, наред с публикуването на сборника онлайн ¹ и вече осъщественото му регистриране в CEEOL (<https://www.cceol.com/search/journal-detail?id=2894>) – представлява съществен принос към потвърждаването и актуализацията на ролята и значението на НМА „Проф. Панчо Владигеров“ като фундаментален научен и методически център на музикалното образование в България.

Проф. д-р Александър Василенко

¹ В тази връзка трябва да бъде отбелязано и участието на ас. Петър Димов от катедра „Теория на музиката“, който, освен автор в изданията 2024 и 2025, за втора поредна година е и част от екипа за организация и реализация на проекта, реализирайки подготовката и качването на двата поредни броя на списанието в CEEOL.